

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ОПШТИНЕ БАЧКА ПАЛАНКА

Година **XXLIX**
Број 37/2014

Бачка Паланка
16. децембар 2014. године

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН

ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ У ОПШТИНИ БАЧКА ПАЛАНКА

за период **2014-2018. година**

Бачка Паланка, 2014. година

На основу члана 39. Закона о равноправности полова („Службени гласник Републике Србије“, број 104/2009), члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007) и чланова 37. став 1. тачка 6. и 108. Став 1. Статута Општине Бачка Паланка („Службени лист Општине Бачка Паланка“, број 24/2013 – пречишћен текст) Скупштина општине Бачка Паланка на својој 26. седници, одржаној дана 10. децембра 2014. године, доноси

О Д Л У К У

о усвајању Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014-2018.године

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014-2018.године, у предложеном тексту.

Предговор

Локални акциони план за унапређење родне равноправности Општине Бачка Паланка настао је на основу донете Одлуке о приступању изради Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014-2018. године („Службени лист Општине Бачка Паланка“, број 4/2014). Циљ овог пројекта је побољшање економског положаја жена и остваривање родне равноправности на територији Општине Бачка Паланка.

Комисија за израду Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности, сачињена од представника Савета за родну равноправност Општине Бачка Паланка, представника Удружења грађана, представника Центра за социјални рад Општине Бачка Паланка, представника Дома здравља Општине Бачка Паланка, представника Националне службе за запошљавање, представника Полицијске управе Бачка Паланка и представника Удружења женског предузетништва, приступила је изради овог документа којим се утврђују активности које ће се остваривати у периоду од 2014. до 2018. године.

Акциони план је у сагласности са важећим стратешким документима које је донела Влада Републике Србије и нормативним актима из ове области усвојеним у Општини Бачка Паланка, који представљају полазну основу за израду овог документа и то:

- Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности за период од 2009-2015. године у Републици Србији,
- Стратегија одрживог развоја Општине Бачка Паланка за период 2014. до 2020. године, чији је саставни део Стратегија за унапређење родне равноправности,
- Одлука о приступању изради Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014-2018. године.

Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности Републике Србије представља прекретницу у јавној политици према женама,

будући да се кроз њено спровођење први пут примењују системске мере, као и да се њеним усвајањем испуњавају међународне обавезе из ове области.

Осветљавање свих врста односа међу половима, односно његово посматрање са различитих аспеката или инсистирање на постизању родне једнакости у друштву, има у основи за циљ да укаже на значај постизања квалитетног односа међу људима, као једног од основних фактора који утичу на развој друштва. Квалитет тих односа је уствари опредељујући за правац и динамику друштвеног развоја. Ми се рађамо као жене или мушкарци и сви би требали да имамо иста права и могућности, без обзира на пол. Међутим, није увек тако.

Равноправност полова је као основно људско право гарантовано међународним уговорима и правилима међународног права. Према дефиницији Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу, родна равноправност претпоставља да у једном друштву, заједници или организацији, постоје једнаке могућности за жене, мушкарце и особе другачијих родних идентитета да допринесу културном, политичком, економском и социјалном напретку као и да имају једнаке могућности да уживају користи и добробити од напретка једне заједнице.

Овај Акциони план треба да обезбеди заинтересованим органима, организацијама, појединцима и свим другим заинтересованим субјектима да остваре циљеве из области побољшања положаја жена и унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка.

Садржај

УВОД

1. Представљање Општине Бачка Паланка
2. Области деловања
3. Ресурси/буџет
4. Табеларни приказ акционог плана за период 2014-2018.год.

Увод

Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности утврђује целовиту и усклађену политику државе у циљу елиминисања дискриминације жена, побољшања њиховог положаја и интегрисања принципа родне равноправности у све области деловања институција система, као један од елемената веће модернизације и демократизације друштва, у циљу бржег, равномернијег и ефикаснијег друштвеног развоја, у складу са политиком једнаких могућности прокламованом у Уставу Републике Србије (чл.15). Кроз Стратегију су обухваћене области које се тичу учешћа жена у креирању политика и у доношењу одлука, област економије, образовања и здравља, проблем насиља над женама, као и питање медија и јавног мњења, пошто је кроз широку и демократску дискусију процењено да су ове области у садашњем друштвеном тренутку кључне за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности. Планиране активности утврђене су на основу претходно сагледаних потреба, и односе

се на период од 6 година (2009. – 2015.), а при чему се водило рачуна о могућностима њихове реализације, да би могли да имају подршку како институција тако и цивилног сектора, да међу активностима буде успостављена усклађеност и да дугорочна акумулација позитивних промена доведе до дубинске и трајне трансформације родних односа у Србији. Активности су на одговарајући начин уграђене у Национални програм интеграције Републике Србије у Европску унију и чине саставни део укупних напора Србије на путу ка чланству у ЕУ.

Модернизација и европеизација Републике Србије биће знатно унапређене политиком једнаких могућности за остваривање родне равноправности у свим областима друштвеног развоја и стратешког партнерства између жена и мушкараца. Унапређење родне равноправности јесте једно од кључних развојних питања јер омогућава адекватно коришћење женских људских ресурса и директно доприноси побољшању квалитета живота свих грађанки и грађана.

Предуслов економског развоја јесте друштвена стабилност, која је заснована на политици једнаких могућности, солидарности, социјалној инклузији и друштвеној правди. Равномеран економски развој није могућ без адекватног коришћења женских људских ресурса, па је зато неопходно да се посебним мерама жене подстакну на веће укључивање у тржишну економију.

Равноправност жена и мушкараца треба да је саставни део законодавног система Републике Србије, али реални показатељи указују да једнака права не морају нужно да значе и једнак положај, те да су жене у нашем друштву у неповољнијем положају у односу на мушкарце, и да су потребне мере да се њихов положај изједначи и уравнотежи.

За унапређивање родне равноправности потребне су посебне мере у циљу отклањања директне и/или индиректне дискриминације према женама, као и оснаживање једнаких могућности за пуно остваривање људских права, уз истовремено јачање процеса укључивања родне перспективе у свим областима друштвеног живота, а што се посебно односи на тзв. двоструко и/или вишеструко дискриминисане групе, као што су жене припаднице националних мањина и мањинских група, Ромкиње, жене са инвалидитетом, избегле или расељене жене, сиромашне жене, жене са села, самохране мајке и др.

Повећање учешћа жена у процесима одлучивања о јавним пословима на свим друштвеним нивоима и у свим областима, представља подстицај за даљи развој демократије и друштва, те је претпоставка да родна равноправност буде укључена у креирање друштвених политика као допринос остваривању демократије, транспарентности институција, владавине права, правде, развоја и мира.

Приоритети Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности првенствено су усмерени на улагање у људски капитал, подстицање социјалне инклузије на тржишту рада и отварање нових радних места. У том смислу, уважавајући закључке истраживања, приоритети политике побољшања положаја жена у Општини Бачка Паланка су:

- повећање учешћа жена у процесима одлучивања о јавним пословима на свим друштвеним нивоима и у свим областима,

- оснаживање улоге жена и унапређење родне равноправности ради доприноса успостављању равнотеже међу половима и изградњи хармоничних односа на добробит целокупног друштва,
- јачање предузетничких капацитета жена ради економског осамостаљивања и samozapošljavanja,
- омогућавање лакшег приступа жена ресурсима, запошљавању, тржишту и трговини,
- обезбеђење пословних услуга, обука и приступа тржиштима, информацијама и технологијама, посебно женама са ниским примањима,
- јачање економске способности жена и женске комерцијалне мреже,
- промовисање усклађивања радних и породичних обавеза жена и мушкараца и
- очување и унапређивање здравља жена.

Циљ израде овог Акционог плана је економско и политичко оснаживање жена и јачање родне равноправности на територији Општине Бачка Паланка.

1. Представљање Општине Бачка Паланка

1.1 Основни подаци о општини

Општина Бачка Паланка се налази у Аутономној покрајини Војводина и припада Јужнобачком округу. Територија Општине Бачка Паланка заузима површину од 579 км² (од чега на пољопривредну површину отпада 47.342 ha, а на шумску 2.801 ha). Центар општине је град Бачка Паланка, а општина Бачка Паланка се састоји од 13 насеља. Кроз Бачку Паланку пролазе бројне локалне, регионалне, државне и међународне саобраћајнице, које су утицале на њен укупан развој.

1.2 Становништво

Према попису из 2011. године Општина Бачка Паланка има укупно **55.528** становника и **19.318** домаћинстава. У градском подручју живи **27.924**, а у руралним подручјима **27.604** становника. Општини Бачка Паланка припада 13 села са **9.683** домаћинстава. На територији ове општине постоји стална тенденција смањења броја становништва, јер велики број грађана одлази у веће градове.

Општина Бачка Паланка је својим већинским делом рурална општина у којој пољопривреда представља традиционално заступљенију грану привреде, а значајнији развојни потенцијал представља веома развијен приватни сектор.

1.3. Образовање и квалитет живота

Општина Бачка Паланка има ниже образовано становништво у односу на просек Републике Србије и на просек Јужнобачког округа. Свакако да се оваква образовна структура може укључити у раст и развој сектора малих и средњих предузећа и предузетништва.

Образовна структура становништва је следећа:

	Укупно	Становништво са:			Учешће становништва са:		
		средњом школом	вишом школом	високом школом	средњом школом(%)	вишом школом (%)	високом школом (%)
Република Србија	7.186.862	3.002.440	368.054	633.688	48,93%	5,65%	10,59%
Јужно Бачки округ	607.835	271.523	28.319	72.703	44,67%	4,66%	11,96%
Општина Бачка Паланка	55.528	23.931	2.003	3.504	43,10%	3,61%	6,31%

С обзиром на квалификациону структуру, подаци о просечној нето заради, која директно утиче на квалитет живота становника показује да Општина Бачка Паланка спада у општине са вишом просечном нето зарадом Републике Србије.

Просечна нето зарада(у динарима)	2011.	2012.	2013.	2014.
Република Србија	38.000	41.386	43.948	43.910
Општина Бачка Паланка	36.967	40.442	42.948	44.035
%	97,29	97,72	97,73	100,29

Просечна бруто зарада (у динарима)	2014.
Република Србија	60.596
Општина Бачка Паланка	58.370

Према претходно наведеним табелама, јасно се види да је општина Бачка Паланка једна од богатијих општина и има највише просечне месечне зараде у поређењу са осталим општинама, као и у региону, што дефинише њене приоритете у области развоја економије и привреде, малих и средњих предузећа и предузетништва и активне политике запошљавања.

Просечна старост становника Општине Бачка Паланка износи 42,4 године, а укупно пунолетних становника Општине има 45.743 односно 82,38%.

Радни контингент Општине Бачка Паланка износи 22.213 особа, односно 40% укупног становништва. Такође, број предшколске деце износи 800 односно 1,44% док је број школски обавезне деце (7-14 година) 7.958 односно 14,34%.

Процент учешћа активног становништва у укупном становништву у Општини Бачка Паланка је незнатно мањи него што је републички просек, што указује на чињеницу да има мање становника који могу да обављају своја занимања, него што је то републички просек. Међутим, Општина Бачка Паланка има незнатно мањи проценат за-

посленог активног становништва него што је републички просек. Ово свакако јако утиче и на остале компоненте економског развоја, али и на квалитет живота становништва.

1.4. Привреда

Према подацима из 2011. године у Општини Бачка Паланка укупно је регистровано 2.550 фирми. У Општини ради 22.213 људи, од чега су 2.407 индивидуални пољопривредни произвођачи. На територији Општине Бачка Паланка послују: метална, машинска, кожна, текстилна, пољопривредна, електроинсталацијска, електрометална и прехранбена индустрија. Обзиром на тренутну економску кризу наведени параметри су сигурно нижи.

У Бачкој Паланци највећа и најуспешнија предузећа су:

- "TARKETT", највећи прозвођач подних облога на свету,
- "SINTELON RS",
- "Carlsberg Srbija" Пивара у Челареву,
- "SUFLE" Фабрика слада,
- "FERTIL", производња вештачког ђубрива,
- "NECTAR", прехранбена индустрија,
- "PODUNAVLJE" Челарево, предузеће које се бави пољопривредом...

Привредни тренд у нашој општини је све веће учешће сектора услуга у областима финансија, осигурања и трговине. Инвестиција има, али очигледно не у довољној мери да се превазиђу привредни проблеми. Услугне делатности су добро развијене, док пољопривреда и индустрија имају сразмерно малу заступљеност у привредној структури.

Бачка Паланка се убраја међу 15 најразвијенијих општина у Војводини, после Новог Сада је најразвијенија општина.

1.5 Пољопривреда

Општини Бачка Паланка припада 13 села са 9.683 домаћинства. Из ових разлога пољопривреда и пољопривредна производња су изузетно битни за развој Општине Бачка Паланка. Висок је степен искоришћености плодних површина, око 46.000 ха, у којој је ратарско-повртарска производња доминантна.

Постоје велики производни потенцијали у области пољопривреде уопште, који би унапређењем аграра дали значајне резултате у производњи хране на овом подручју. Општина Бачка Паланка посебну пажњу посвећује заштити од еолске ерозије и сходно томе већ неколико година спроводи реализацију пројекта «Подизање пољезащитних појасева».

1.6 Туризам

Туристи који дођу у Бачку Паланку могу да посете Музеј са преко 8.000 предмета разврстаних у палеонтолошку, археолошку, нумизматичку, етнолошку, историјску и ликовну збирку, као и Народну библиотеку „Вељко Петровић" са преко 135.000 публикација.

Од културно-историјских споменика истичу се Православна црква изграђена у другој половини 18. века у барокном стилу, затим Католичка црква изграђена такође у другој половини 18. века и евангелистичка, односно протестантска црква изграђена у другој половини 19. века. Све ово указује на мултикултуралност и мултиконфесионалност које красе Општину Бачка Паланка.

Највећи дар природе у Бачкој Паланци је највећа европска река Дунав. Уз дунавско језеро „Тиквара“ изграђен је комплекс "Тиквара", који пружа бројне спортске, рекреативне и забавне садржаје.

На територији општине постоји велики број археолошких, етнолошких и културних споменика међу којима су најзначајнији археолошки локалитет надомак Челарева, такозвана "Аварска некропола" и "Стара кућа" у Нештину, бисер српске архитектуре из прве половине 18. века. У Челареву се налази дворца Дунђерски.

Карађорђево се налази 10 км северозападно од Бачке Паланке. То је специјални резерват природе и познато ловиште јелена, муфлона, дивљих свиња и пернате дивљачи. Риболовни терени Карађорђева у рукавцима Дунава богати су сомом, смуђом, шараном, штучком.

Сви наведени туристички потенцијали довољан су показатељ да туризам (нарочито ловни туризам) у Бачкој Паланци, уз озбиљнији приступ и улагања може бити значајна привредна грана.

1.7 Стање на тржишту рада

Опште карактеристике тржишта рада у претходном периоду су неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених и велики прилив вишка запослених из предузећа која се реструктурирају и приватизују, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, велике разлике између регионалних тржишта рада и ниска мобилност радне снаге, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама, као и велики број ангажованих у сивој економији.

Од четвртог квартала 2008. године, као последица утицаја светске економске кризе, долази до погоршања показатеља на тржишту рада. Тржиште рада и даље има исте карактеристике у смислу високе незапослености, ниског учешћа запослености у приватном сектору, ниске мобилности радне снаге. Поред тога незапосленост у Општини Бачка Паланка има тренд опадања у 2014. години.

Стопа незапослености

Септембра месеца 2014. године на евиденцији Националне службе за запошљавање у Бачкој Паланци, регистровано је 6.220 лица која траже запослење, од чега је 3.206 жена, што изражено у процентима износи 52%. Незапосленост је у односу на исти период претходне године смањена за 854 лица, што процентуално износи 14%, од чега је 509 жена, односно 60%.

Подаци о незапослености по полу и годинама старости у септембру месецу 2014.

Године старости	Број незапослених лица		Општина Бачка Паланка	Укупно за округ: Јужнобачки
	15 - 19 година	20 - 24 година	Укупно	Укупно
			237	1763
			Жене 106	789
			Укупно 574	5795
			Жене 256	2836
			Укупно 759	8336
			Жене 424	4929
			Укупно 755	8132
			Жене 418	4764
			Укупно 763	7888
			Жене 406	4605
			Укупно 773	7295
			Жене 427	4211
			Укупно 763	7406
			Жене 441	4108
			Укупно 762	7290
			Жене 420	3894
			Укупно 624	6065
			Жене 287	2738
			Укупно 210	2073
			Жене 21	240

Број незапослених лица према степену стручне спреме:

- I степен стручне спреме – 1.895 лица (940 жена)
- II степен стручне спреме – 382 лица (176 жена)
- III степен стручне спреме – 1.587 лица (709 жена)
- IV степен стручне спреме – 1.663 лица (954 жене)
- V степен стручне спреме – 29 лица (13 жена)
- VI степен стручне спреме – 268 лица (171 жена)
- VII-1 степен стручне спреме – 393 лица (242 жене)
- VII-2 степен стручне спреме – 3 лица (1 жена)
- VIII степен стручне спреме – 0 лица (0 жена)

Највећи број незапослених лица је са I степеном стручне спреме - 31% или 1.895 лица, иза тога следи број лица са IV степеном стручне спреме – 27% од укупног броја незапослених лица и са III степеном стручне спреме – 26%. Са VII степеном стручне спреме је 7% од укупног броја незапослених на територији Општине Бачка Паланка у септембру месецу 2014. године.

Број незапослених лица према трајању незапослености (дужина чекања на запослење):

- до 3 месеца – 822 лица (390 жена)
- од 3-6 месеци – 515 лица (254 жене)
- од 6-9 месеци – 443 лица (207 жена)
- од 9-12 месеци – 388 лица (183 жене)
- од 1-2 године – 894 лица (407 жена)
- од 2-3 године – 619 лица (298 жена)
- од 3-5 година – 946 лица (483 жене)
- од 5-8 година – 749 лица (448 жена)
- од 8-10 година – 264 лица (155 жена)
- преко 10 година – 580 лица (381 жена)

Укупан број лица која на запослење чекају до једне године, у општини Бачка Паланка, а према евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијала Бачка Паланка је 2.168 или процентуално изражено 36% укупне незапослености (од тога 1.034 лица су жене). Лица која на запослење чекају од једне до две године укупно има 894 или 15% (407 жена), а лица која на запослење чекају преко две године, укупно има 3.158 или 51% - што представља дуготрајну незапосленост.

Запошљавање на нивоу Јужнобачког округа

Током септембра 2014. године према доступним пријавама о заснивању радног односа, запослено је 2.777 лица, од чега је 1.432 жене, односно 52% од укупног броја запослених.

У односу на исти период претходне године (2.438 лица) повећан је број запошљавања за 339 особе. Чињеница да је број запослених, односно заснивања радног односа, мањи од броја пријављених потреба за запошљавањем, указује на то да постоји обавеза послодаваца за пријавом истих код НСЗ. Тренутно се пријава запослених обавља само у Фонду за здравствено осигурање/Фонд ПИО, па се евиденција о томе преузима из базе података у Фонду.

Број заснивања радних односа по квалификационој структури је:

Квалификациона структура	Број заснивања радних односа	%
I	561	20,0%
II	299	11,0%
III	879	32,0%
IV	512	18,5%
V	13	0,5%
VI	139	5,0%
VII	373	13,0%
VIII	1	0,0%
Укупно	2.777	100%

Од укупног броја заснивања, 1.829 радних односа или 66% је засновано на неодређено време, док је 948 или 34% радних односа са ограниченим трајањем, односно на одређено време.

1.8 Социјална заштита жена и породице

У Општини Бачка Паланка постоје две установе социјалне заштите: Центар за социјални рад и Геронтолошки центар.

Центар за социјални рад (у даљем тексту: ЦСР) у оквиру јавних овлашћења, утврђује права и обезбеђује услуге социјалне заштите, обавља послове органа старатељства и друге послове у складу са законом. Укупан број жена корисница права и услуга у ЦСР је 2.021.

Број жена корисница права у услуга у ЦСР Бачка Паланка су:

	0-17 год.	18-25 год.	26-64 год.	65-... год.
Жене кориснице права и услуга ЦСР	570	197	564	690

Жене кориснице права у услуга у ЦСР од 15 год. и више (радноспособне) према стручној спреми:

	Без школе	основна	средња	Виша и висока
Жене кориснице права и услуга ЦСР према стручној спреми	422	595	288	26

Жена особа са инвалидитетом има 246.

Жена жртви насиља у 2013. години је било:

	физичко	сексуално	психичко	економско	занемаривање
Жене жртве насиља	9	1	4	3	4

Жене починиоци насиља у породици према подацима ЦСР за 2013. годину је 7.

Према извештају ЦСР и ПС Бачка Паланка у периоду 2013. година поступали су у случајевима пријаве насиља у породици и у случајевима насилничког понашања, непристојног дрског и безобзорног понашања у коме су жртве искључиво лица женског пола.

Против извршилаца кривичних и прекршајних дела поднете су кривичне и прекршајне пријаве.

Број поднетих кривичних пријавачлан Кривичног законика	Број поднетих прекршајних пријава Закон о јавном реду и миру
4	30

Кривична дела насиља у породици:

Извршиоци кривичних дела	Број задржаних лица по ЗКП	Оштећени кривичним делом	Структура оштећених лица према старосном добу
- Поднете 4 кривичне пријаве: 3 пријаве против лица мушког пола и 1 против лица женског пола	- Задржано 2 лица мушког пола	- 2 лица мушког пола - 3 лица женског пола	- 1 лице мушког пола старости до 14 година и 1 лице старости од 30-40 година - 1 лице женског пола старости од 18-20 година, 1 лице старости од 22-30 година и 1 лице старости од 30-40 година

Статистички гледано оштећена лица кривичним делом насиља у породици су: невенчана супруга, супруга, отац, син и ћерка.

Прекршаји из области Закона о јавном реду и миру:

Извршиоци прекршаја	Број задржаних лица по прекршају	Оштећена лица у прекршају	Структура оштећених лица према старосном добу
- Поднето 30 захтева за покретање прекршајног поступка - Извршиоци прекршаја 28 лица мушког пола и 2 лица женског пола	- Задржано 15 лица мушког пола	- 10 лица мушког пола - 20 лица женског пола	- 4 лица мушког пола старости од 18-20 година, 3 лица старости од 20-30 година и 3 лица старости од 30-40 година - 2 лица женског пола старости од 14-18 година, 8 лица старости од 18-20 година, 6 лица старости од 20-30 година и 4 лица старости од 30-40 година

1.9. Заступљеност жена у процесима одлучивања у Општини Бачка Паланка

Председник општине и Општинско веће

Прегледом података о заступљености жена и мушкараца на местима одлучивања у локалној самоуправи, тј. Општини Бачка Паланка, као и у месним заједницама, односно тамо где локална самоуправа има утицаја на процесе именовања/избора у Општини Бачка Паланка, жене су у недовољној мери заступљене, нарочито у извршној власти, односно у Општинском већу где се креирају политике и програми који имају утицај на свакодневни живот грађана. Велика заступљеност жена бележи се у организационим једницама Општинске управе где су на местима руководиоца у пет од шест одељења жене.

Председник општине и Општинско веће	Укупно	М	Ж	Заступљеност жена
Председник/ца градске општине	1	1	0	0%
Чланови општинског већа	11	10	1	9%

Скупштина општине Бачка Паланка

Скупштина општине Бачка Паланка има 42 одборника од чега одборницама припадају 30 места, а одборницама 12 места.

СО Бачка Паланка	Укупно	М	Ж	Заступљеност жена
Председник/ца СО Бачка Паланка	1	1	0	0%
Секретар/ица СО Бачка Паланка	1	0	1	100%
Одборници	42	30	12	29%

У Скупштини општине Бачка Паланка одборници представљају девет политичких партија, од којих њих седам имају жене у својим тимовима (ДСС, СНС, СРС, СПС-СДПС-ПУПС, ПС, СВМ, Удружење за Бачку Паланку).

Када су у питању Комисије и Савети, жене чине 85% чланова Комисије за родну равноправност, 40% у Мандатско-имунитетској комисији, 43% у Савету за урбанизам, стамбено-комуналне делатности и заштиту животне средине, 82% у Локалном савету за социјалну заштиту, 0% у Комисији за спорт и 40% у Комисији за привреду.

Комисије/Савети, чланови/чланице	Укупно	М	Ж	Заступљеност жена
1. Мандатско-имунитетска комисија	5	3	2	40%
2. Савет за урбанизам, стамбено-комуналне делатности и заштиту животне средине	7	4	3	43%
3. Комисија за родну равноправност	7	1	6	85%
4. Локални савет за социјалну заштиту	11	2	9	82%
5. Савет за спорт	5	5	0	0%
6. Комисија за привреду	5	3	2	40%

Од 17 месних заједница, на месту председника Савета месних заједница се налазе само две жене.

Општинска управа

У Општинској управи ситуација је другачија. Жене су на челу четири одељења од укупно пет (Одељење за општу управу и заједничке послове, Одељење за финансије и буџет, Одељење за привреду, Одељење за урбанизам и грађевинарство и Одељење за друштвене делатности). Начелник Општинске управе је мушкарац.

Општинска управа	Укупно	М	Ж	Заступљеност жена
Начелник/ца општинске управе	1	1	0	0%
Шеф/ица одељења за финансије и буџет	1	0	1	100%
Шеф/ица одељења за привреду	1	1	0	0%
Шеф/ица одељења за урбанизам и грађевинарство	1	0	1	100%
Шеф/ица одељења за општу управу и заједничке послове	1	0	1	100%
Шеф/ица одељења за друштвене делатности	1	0	1	100%

2. Области деловања

Овим документом обухваћене су следеће области: повећање учешћа жена у процесима одлучивања, јачање предузетничких капацитета и економске способности жена ради економског осамостаљивања и samozапoшљавања, области деловања, очување и унапређивање здравља жена и деловање Удружења жена на територији Општине Бачка Паланка. Планиране активности утврђене су на основу претходно сагледаних потреба и спроведеног истраживања. Водило се рачуна о томе да њихова реализација буде могућа, да међу активностима буде успостављена синергија како би се дошло до трајне трансформације родних односа у Општини Бачка Паланка.

2.1. Повећање учешћа жена у процесима одлучивања

Без права на равноправно учешће жена и мушкараца у одлучивању о јавним пословима, које гарантују међународни документи о људским правима, не постоји могућност да родна равноправност буде интегрисана у креирању политика владе, а без активног учешћа жена у процесу уграђивања женске перспективе у политике на свим нивоима одлучивања није могуће остваривање демократије, правде, развоја и мира. Упркос демократским помацама после октобра 2000. године, жене и даље нису адекватно представљене у извршној власти и на руководећим позицијама.

2.2. Јачање предузетничких капацитета и економске способности жена ради економског осамостаљивања и samozапoшљавања

Закон о приватизацији из 2001. године и Закон о раду из 2005. године означили су почетак транзиције економског система ка економији интегралног тржишта. Ови закони су први корак ка потенцијалном побољшању положаја жена у економији (родна равноправност у погледу услова запошљавања, избора позиција, услова рада, права из радног односа, образовања, оспособљавања и усавршавања, напредовања на послу, забране узнемиравања и др.).

Међутим, са почетком економске кризе, погоршава се економски положај жена, што је последица садејства различитих чинилаца: пада друштвеног бруто производа, смањења улоге државе, сужавања јавног сектора, рестрикције буџета, која посебно погађа жене јер се смањују издвајања за здравство, образовање и др. и сужавају права везана за породилско одсуство и дечију заштиту, смањење стопе запослености и раст стопа незапослености, раст учешћа жена међу сиромашнима, повећање сиве економије, што појачава експлоатацију и дискриминацију жена, конфликт улога (породица и посао), чији терет жене још увек доминантно носе и др.

Посебно је наглашен проблем запошљавања жена преко 45 година, домаћица, пољопривредница, младих жена и жена из вишеструко дискриминисаних група. Основни проблеми у запошљавању жена су: неадекватна квалификациона структура, дискриминација по старости, притисци ради одлагања закључења брака и родитељства и др.

Препреке у samozапoшљавању су: недостатак почетног капитала, несигурност економског окружења, кредитна неспособност (недостатак власништва на непокретностима), недостатак знања и вештина за предузетништво, недостатак самопоуздања и др.

Проблеми запослених жена огледају се у: дискриминацији у обављању руководећих и највише плаћених послова, сегрегацији занимања на «мушка», више плаћена и

престижнија, високој концентрацији женске радне снаге на ниже плаћеним пословима, сексуалном узмениравању и др.

2.3. Области деловања

За јачање предузетничких капацитета и економске способности жена ради економског осамостаљивања и samozапoшљавања, неопходна је подршка локалне самоуправе и других институција да кроз организоване активности путем радионица, предавања, обука и слично оснажи будуће предузетнице, како би се могле лакше усмерити ка отпочињању властитог бизниса. У регионалном и државном оквиру постоје разне институције: Привредна комора, Национална служба за запошљавање, Удружења, Регионалне агенције за развој малих и средњих предузећа, Приватне агенције и слично које се кроз своје планске активности баве подршком развоја предузетништва, а локална самоуправа би својим планским активностима, према правцу развоја локалне средине, све објединила и учинила да све ове могућности буду доступне женама из локалног окружења на прави начин.

2.4. Очување и унапређивање здравља жена

У последњих 15 година становништво општине Бачка Паланка било је изложено факторима високог ризика по здравље становништва (економска криза, ратови, популациони губици, транзиција, траума, стрес итд.) при чему су на жене деловали и додатни специфични фактори ризика, услед њиховог повећаног оптерећења и одговорности у "економији преживљавања". У оваквим околностима нагло је порасла неједнакост у остваривању права на квалитетну здравствену заштиту, што се посебно негативно одражава на жене изложене двострукој и вишеструкој дискриминацији. Два основна узрока умирања и разбољевања жена су каридоваскуларне и малигне болести које се могу спречити мерама примарне превенције (промоција здравља, развијање здравих стилова живота и др.) и мерама секундарне превенције (рано откривање болести, нарочито болести репродуктивних органа). Зато у програмима здравствене заштите жена приоритет треба дати мерама превенције.

Према подацима Дома здравља „Др Младен Стојановић“ из Бачке Паланке број оболелих жена од карцинома у Општини Бачка Паланка за 2013. годину, када су у питању репродуктивни органи је следећи:

	Ца дојки	Ца грлића материце	Ца материце	Ца јајника	Ца спољашњих гениталија
Број	22	10	6	3	2

2.5. Деловање Удружења жена на територији Општине Бачка Паланка

На територији Општине Бачка Паланка постоји око 20-ак регистрованих Удружења жена, родитеља и омладине. Нека Удружења жена основана су искључиво ради очувања традиције, старих заната, едукације младих, нарочито деце.

Деловање оваквих удружења спроводи се кроз организовање радионица за обуку веза, ткања, сликања на свили и стаклу, изради накита, декупажа, плетења, шивења и других сличних радионица. Посебан значај имају учешћа и организовања разних манифестација, где се презентује рад и постојање сваког Удружења жена.

Едукација деце преко вртића и школа, у изради керамике, накита, декупажа и ткања, одвија се у сарадњи са васпитачима и учитељима. Нека удружења се баве искључиво хуманитарним радом, радом са децом ометеном у развоју, омладином социјалним проблемима кроз трибине и едукације.

Основни проблем свих удружења је финансирање за основно деловање и одржавање удружења, док нека удружења немају ни адекватан простор за деловање. Тако да је неопходна подршка локалне самоуправе и других институција, како би се кроз њихово деловање очувала народна традиција, својствена овим просторима.

3. Ресурси / буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014-2018. година бити укупно потребно 8.000.000,00 динара. Локална самоуправа ће бити у обавези да планира и обезбеди наведени износ у општинском буџету, од чега 2.000.000,00 динара да годишњем нивоу.

Средства неопходна за реализацију сваког специфичног циља понаособ изгледају овако:

1. трибине, кампање, промоције – 440.000,00 динара на годишњем нивоу
2. обуке, семинари и едукација – 1.160.000,00 динара на годишњем нивоу
3. стручни испити – 100.000,00 динара на годишњем нивоу
4. оснивање и рад Центра за женско предузетништво – 200.000,00 динара на годишњем нивоу
5. бесплатни прегледи – 100.000,00 динара на годишњем нивоу.

Средства за реализацију овог Локалног акционог плана ће се обезбеђивати већином из буџета локалне самоуправе, тј. буџета Општине Бачка Паланка, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу подршке овом Локалном акционом плану, као и из других доступних извора (пре свега невладине организације, предприступни фондови Европске уније, покрајин-ски секретаријати и др.).

Неопходно је нагласити да ће реализација Локалног плана неминовно довести до потребе за издвајањем додатних средстава (дневнице чланова радних тела и комисија, трошкове оглашавања, горива, канцеларијског материјала итд.), али она нису посебно апострофирана јер ће се обезбеђивати кроз друге буџетске позиције у буџету Општине Бачка Паланка.

Учесници у процесу израде Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности Општине Бачка Паланка за период од 2014. до 2018. године су чланови Комисије за израду Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014 - 2018. године и то:

- Маја Пилиповић, представник Савета за родну равноправност Општине Бачка Паланка
- Зора Кајтез, представник Удружења грађана Бачка Паланка
- Смиљана Вулетих, представник Центра за социјални рад Општине Бачка Паланка
- Др. Мирјана Карановић, представник Дома здравља „Др Младен Стојановић“
- Милка Штрбац, представник Националне службе за запошљавање-Филајала Нови Сад – Организациона јединица Бачка Паланка
- Милан Биберцић, представник Полицијска станице Бачка Паланка
- Ксенија Ћосић, представник Удружења женског предузетништва.

4. Табеларни приказ акционог плана за период 2014-2018.године

1. Стратешка област: Повећање учешћа жена у процесима одлучивања и остваривање равноправности полова

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РЕСУРСИ	РОК	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА
Равноправно учешће жена на свим нивоима одлучивања	Предлог допуне статута општине са уграђеним механизмима обезбеђења равноправног учешћа мање заступљеног пола	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка и НВО	Број предложених измена и допуна статута Број прихваћених измена и допуна статута		Крај 2014	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Оснаживање жена из двоструко и вишеструко дискриминисаних група за њихово укључивање у процесе доношења одлука	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка, НВО и медији	Број реализованих пројеката и семинара за жене из двоструко и вишеструко дискриминисаних група за њихово укључивање у процесе доношења одлука Број промоција на јавним местима	20.000,00 x 4	2014-2015	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Обука жена из групе особа са инвалидитетом и једне мањинске групе за учешће у јавном и политичком животу	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка, НВО и медији	Број реализованих обука за жене са инвалидитетом и мањинских група за повећање учешћа у јавном и политичком животу Број промоција на јавним местима		100.000,00 x 4	2014-2015

2. Искоревљавање економске неједнакости између мушкарца и жена, увођење политике једнаких могућности и боље коришћење женских ресурса за развој	Укључивање запослених у државној управи и јавним службама у програме родне равноправности	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка и НВО	Уведени модули о родној равноправности у оквиру програма за полагање стручних испита Број државних службеника/ца који су положили стручни испит са укљученим модулом о родној равноправности Број програма и пројеката који су родно буџетирани	100.000,00 x 4	2014-2015	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Увођење принципа родне равноправности у планирање и извршавање буџета	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка и НВО	Број родно сензитивних буџетских линија у општини		Крај 2014	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Промовисање политике запошљавања и рада која доприноси усклађивању радних услова и породичног живота (европски модел "равнотеже између каријере и породице")	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка, НВО и медији	Број одржаних трибина Број учесника/ца на трибинама Број специјализованих ТВ емисија Број медијских чланака и прилога Број дистрибуираног промотивног материјала		100.000,00 x 4	2014-2018
	Спровођење јавне кампање која ће помоћи у промени патријархалних вредности на селу	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка, НВО и медији	Број одржаних трибина Број учесница трибинама Број специјализованих ТВ емисија Број медијских чланака и прилога	200.000,00 x 4	2014-2016	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме

2. Стратешка област: Јачање предузетничких капацитета и економске способности жена ради економског осамостаљивања и самозапосљавања

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РЕСУРСИ	РОК	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА
Равноправни приступ жена економским ресурсима и јачање капацитета жена за њихово коришћење	Оснивање центра за женско предузетништво и њихова доступност свим заинтересованим женама	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Основан центар за предузетништво Број жена које су тражиле услуге центра Број жена које су користиле услуге центра	200.000,00 x 4	Крај 2014	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
	Организовање обука за предузетништво и за подстицање предузетничког духа	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број спроведених обука Број обучених жена	200.000,00 x 4	2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
	Организовање обука за оснивање предузећа, задруга и њихово пословање	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број спроведених обука Број обучених жена Број отворених привредних субјеката	100.000,00 x 4	2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
	Обуке за занате, ручно израђене сувенире, маркетинг и продаја	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број спроведених обука Број обучених жена Број отворених радњи за старе занате	100.000,00 x 4	2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме

Организовање јавних расправа о тешкоћама са којима се сусрећу жене предузетнице	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број одржаних трибина Број специјализованих ТВ емисија Број чланака и прилога Број предузетника учесница на трибинама и специјализованим емисијама	2014-2016	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
Промовисање успешних предузетница као узор за друге жене и охрабривање да се узајамно повезују	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број примера успешне праксе Број награда и признања за пословне резултате Број успешних пословних жена у бази података	2014-2016	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
Организовање обука за оснивање сервиса за социјалне услуге - брига о зависним члановима и увођење могућности оснивања задруга жена на пољу пружања услуга из сектора социјалне заштите	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број одржаних обука Број полазника обука Број новооснованих сервиса Број самозапослених жена Број новозапослених жена	2014-2016	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
Подстицање задругарства у свим областима и развијање нових облика економског удруживања	Општине Бачка Паланка, консултантске куће, Управа за пољопривреду и развој села и НВО	Број основаних задруга Број умрежених жена	2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка, Управа за пољопривреду и развој села и НВО кроз донагорске програме

Подстицање жене на селу да се удружују у задруге и удружења и у фази регистрације пољопривредних газдинстава остваре као носилац/суносилац истих	Општине Бачка Паланка, консултантске куће, Управа за пољопривреду и развој села и НВО	Број новооснованих задруга и удружења Број новоукључених чланица у задруге и удружења Број новорегистрованих пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене	2014-2018	Будет Општине Бачка Паланка, Управа за пољопривреду и развој села и НВО кроз донагорске програме
Развијање програма за бесплатна подстицајна средства за подршку развоју женског предузетништва у сеоском туризму	Општине Бачка Паланка, консултантске куће, Управа за пољопривреду и развој села и НВО	Број корисница програма и корисница подстицајних средстава за развој сеоског туризма Број новозапослених и самозапослених жена корисница подстицајних средстава Број одржаних манифестација за промоцију сеоског туризма	2014-2016	Будет Општине Бачка Паланка, Управа за пољопривреду и развој села и НВО кроз донагорске програме
Обуке за агробизнис (пластеници, знање и вештине за повртарску производњу, производњу воћа, брање лековитог биља)	Општине Бачка Паланка, консултантске куће, Управа за пољопривреду и развој села и НВО	Број одржаних обука Број полазница обуке Број активних жена у агробизнису	2014-2018	Будет Општине Бачка Паланка, Управа за пољопривреду и развој села и НВО кроз донагорске програме

Организовање обука за преквалификацију и доквалификацију жена из вишеструко дискриминисаних група	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број одржаних обука Број полазница обуке Број новозапослених жена из вишеструко дискриминисаних група	2014-2018	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
Припрема модела обуке за Ромкиње како би лакше учествовале у програмима запошљавања	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број модела обуке Број одржаних обука Број ромкиња обухваћених обукама стручног усавршавања Број трибина у ромским насељима	2014-2016	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме
Спровођење јавне кампање за подстицање мушкараца да поједнако учествују у испуњавању породичних обавеза, заједнички брину о деци и о старим и болесним члановима	Савет за родну равноправност Општине Бачка Паланка и НВО	Број одржаних трибина Број учесника/ца на трибинама Број специјализованих ТВ емисија Број медијских чланака и прилога Број дистрибуираног промотивног материјала	2014-2018	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донагорске програме

3. Економско описмењавање жена за модерно пословање	Организовање обуке за модерне технологије о употреби и доступности ИКТ	Општине Бачка Паланка, консултантске куће и НВО	Број одржаних обука Број обучених жена	20.000,00 x 4	2015-2017	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Подстицање девојака и младих жена да се определију за нове профитабилне професије кроз организацију ИКТ курсева, курсева за израду бизнис планова, маркетинга, менаџмента и берзанског пословања	Општине Бачка Паланка, Канцеларија за младе, консултантске куће и НВО	Број обука реализованих уз подршку канцеларије за младе Број обука реализованих уз подршку Организација цивилног друштва Број кампања за промоцију нових професија Број ТВ емисија Број учесница на обукама	20.000,00 x 4	2015-2017	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме

3. Стратешка област: Очување и унапређивање здравља жена

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РЕСУРСИ	РОК	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА
1. Заштита и унапређење здравља жена	Организовати кампање (штампање лифлета, медији и трибине) једном годишње за превенцију рака дојке, грлића материце, наркоманије и алкохолизма	Општине Бачка Паланка, Дом здравља, медији и НВО	Број оштампаног и подељеног промотивног материјала Број емисија и гостовања на ТВ Број прилога у локалним новинама	20.000,00 x 4	2014-2018	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Едукација о примарној здравственој заштити на селу и значају здравственог осигурања	Општине Бачка Паланка, Дом здравља, медији и НВО	Број спроведених едукација Број едукованих жена	20.000,00 x 4	2014-2016	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Организовати бесплатне прегледе за жене: мамографске, гинеколошке, мерење притиска, шећера и сл.	Општине Бачка Паланка, Дом здравља, медији и НВО	Број спроведених акција током године Број прегледаних жена	100.000,00 x 4	2014-2018	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
	Едукације о унапређењу репродуктивног здравља жена	Општине Бачка Паланка, Дом здравља, медији и НВО	Број спроведених едукација Број едукованих жена Број одштампаног и подељеног промотивног материјала	20.000,00 x 4	2014-2016	Будет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме

2. Промоција спорта, рекреације и физичких активности жена као пожељног модела живота корисног по здравље	Промовисање бављења рекреацијом и спортом као пожељан модел за здрав живот	Општине Бачка Паланка, Дом здравља, месне заједнице и НВО	Број одштампаног и подељеног промотивног материјала Број емисија и гостовања на ТВ Број прилога у локалним новинама Број такмичења са учешћем познатих особа и наградама Број учесница у спортским такмичењима	20.000,00 x 4	2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме
Промовисање физичке активности у руралним срединама кроз тела за родну равноправност	Савет за родну равноправност, Општина Бачка Паланка, Дом здравља, месне заједнице и НВО	Број одштампаног и подељеног промотивног материјала Број нових фолклорних секција Број чланица спортских секција Број учесница у спортским такмичењима у руралним срединама	20.000,00 x 4	2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме	
Подстицање ваншколских физичке активности за ученице у образовним установама	Општине Бачка Паланка, Дом здравља, основне школе, месне заједнице и НВО	Број организованих ваншколских спортских активности Број запослених активно укључених у ваншколске спортске активности Број учесница у спортским активностима		2014-2018	Буџет Општине Бачка Паланка и НВО кроз донаторске програме	

Члан 2.

Ову Одлуку објавити у „Службеном листу Општине Бачка Паланка“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
 БАЧКА ПАЛАНКА
 Број: П-016-96/2014
 10. децембар 2014. године
 БАЧКА ПАЛАНКА

Председник
 Скупштине општине,
 Мита Лачански, с.р

САДРЖАЈ

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ	Страна
320 ОДЛУКА о усвајању Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Бачка Паланка за период 2014-2018.године	1036